

# Toiminnan ja talouden toteutuminen 2022

Kymen jätelautakunta

23.2.2023

## Talousarvion toteutuminen

### Kymen jätelautakunta

#### Tekniikka- ja ympäristö

#### Toiminnan kuvaus

Kymen jätelautakunta on alueellinen jätehuoltoviranomainen. Jätelautakunnan toiminta-alueella on yhdeksän kuntaa; Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pyhtää ja Virolahti. Kouvolan kaupunki toimii Kymen jätelautakunnan isäntäkuntana.

Jätelautakunta huolehtii jätelain mukaan kunnalle kuuluvista jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä viranomaistehtävistä kuten jätehuoltomääräysten ja jätetaksojen hyväksymisestä, niistä poikkeamisesta sekä mahdollisista jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksistä.

Jätelautakunnan toiminta ja päätöksenteko edistää jätelain tarkoitusta: edistää kiertotaloutta, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäisee jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimivan jätehuollon sekä ehkäisee roskaantumista.

Jätelautakunta toimii yhteistyössä alueen kuntien ja jäteyhtiön kanssa. Seurannalla varmistetaan, että asuinkiinteistöt, vapaa-ajan kiinteistöt ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt ovat kattavasti mukana järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä.

Jätehuolto vaikuttaa asukkaiden jokapäiväiseen elämään. Jätehuollon sujuvuus ja asiakaslähtöisyys ja -tyytyväisyys onkin edellytys kiertotalouden ja jätelain tavoitteiden toteutumiseksi.

#### Toimintaympäristön muutokset

Jätehuollon viranomaistehtäviin toimintaympäristömuutoksia on aiheuttanut jätelakiin v. 2021 tullut muutos liittyen kunnan tehtäviin ja vastuisiin jätehuollossa. Muutoksen myötä bio- ja pakkausjätteiden kuljetus siirtyvät kunnan vastuulle 1.7.2023-19.7.2024 välisenä aikana kaikissa kunnissa. Lisäksi yli 10 000 asukkaan taajamiin tulee biojätekeräys jokaiselle asuinkiinteistölle. Biojätekeräystä on suunniteltu myös pienempiin taajamiin tulevien jätehuoltomääräysten myötä. Biojätekeräykseen liittymisen vaihtoehtona on kompostointi, jota varten jätehuoltoviranomaisen piti 1.1.2023 alkaen ylläpitää kompostointirekisteriä, johon kaikkien biojätteensä kompostoitavien tulee ilmoittaa kompostoinnista. Ilmoitus piti tehdä vuoden 2022 loppuun mennessä, mutta ilmoituksia otetaan vastaan myös jatkossa. Lietteitä kuljettavien jätteenkuljettajien piti tehdä siirtoasiakirjat valtion SIIRTO-rekisteriin 1.9.2022 alkaen ja vuoden 2023 alusta he raportoivat kuljetuksensa vain SIIRTO-rekisteriin, eikä enää suoraan jätehuoltoviranomaiselle. Saamme jatkossa tiedot lietteenkuljetuksista SIIRTO-rekisteristä.

Muutosten myötä on valmisteltu uusia jätehuoltomääräyksiä ja käytännön järjestelyjä. Näitä on valmisteltu yhteistyössä etenkin Kymenlaakson Jäte Oy:n sekä kuntien ympäristönsuojeluviranhaltijoiden kanssa. Jätehuollon palvelutaso ja jätetaksan perusteet on päivitetty vastaamaan uutta jätelakia ja Kuntaliiton julkaisemaa jätetaksaopasta. Jätetaksaa on myös selkeytetty ja tasapuolistettu alueella, mm. jätehuollon perusmaksu on tasamääräinen koko alueella. Jätetaksa ja jätehuollon palvelutaso päivitettiin keskustelemalla ja kuulemalla asiasta alueen kuntia.

Yksikössä valmisteltiin myös Pertunmaan kunnan liittymistä Kymen jätelautakuntaan. Kunta oli päättänyt liittyä Kymenlaakson Jäte Oy:n osakkaaksi, joten jätelain mukaisesti kunnan jätehuoltoviranomaiseksi tuli siten Kymen jätelautakunta. Virallisesti liitos tapahtui 1.1.2023, mutta vuonna 2022 päivitettiin jätelautakuntasopimus, jonka kaikki kunnat hyväksyivät.

Muutokset ovat myös vaikuttaneet tiedottamiseen ja sen runsaaseen tarpeeseen. Tiedotusta kaipaavat asukkaat, kunnat sekä jätteenkuljetusyritykset. Kunnissa on käyty kertomassa

ajankohtaisista aiheista. Asukkaille on tiedotettu mm. sosiaalisen median ja muun median kautta. Tiedottamista on syytä edelleen lisätä ja siitä pitäisi tehdä rutiininomaista.

Muuttuneen maailmantilanteen (korona ja Ukrainan sota) myötä myös jätehuollon valmiusasiat olivat pinnalla vuonna 2022.

### *Jätelautakunnan toiminta*

Jätelautakunta kokoontui viisi kertaa vuoden 2022 aikana. Jätelautakunnan puheenjohtajana toimi Anne Hasu. Lapinjärven edustaja vaihtui kesken kauden. Muutoin lautakunnan kokoonpano pysyi samana.

Vakituisessa henkilöstössä ei tapahtunut muutoksia. Jätelautakunnassa eli Alueellinen jätehuolto - yksikössä työskenteli projektityöntekijä 15.8.-31.12.2022 kompostointirekisterin parissa. Sama henkilö jatkaa vuoden 2023 Yhdyskuntatekniikan toimistosihteerinä. Alueellinen jätehuolto -yksikkö jatkoi edelleen säännöllisiä tiimipalavereja. Yhteistyötä ja tiedotusta sidosryhmiin, mm. kuntiin ja jätteenkuljetusyrityksiin, jatkettiin. Jäteyhtiön kanssa jatkettiin runsasta yhteistyötä mm. jätehuoltomääräyksiä, jätehuollon palvelutasoa ja jätetaksaa valmisteltaessa. Lisäksi jäteyhtiön asiakaspalveluhenkilöstön kanssa puitiin säännöllisesti asiakaspalveluun liittyviä asioita.

Viranhaltijapäätöksiä tehtiin 1 221 kpl. Hakemuksia ja ilmoituksia saapui yhteensä 8 323. Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrästä kompostointi-ilmoituksia on 6 743 kpl. Kompostointi-ilmoitusten määrä oli suurempi kuin etukäteen arvioitiin. Näistä ei tehdä viranhaltijapäätöksiä, mutta ne viedään kompostointirekisteriin. Hakemusten ja ilmoitusten määrä sisältää myös jätteenkuljettajien raportoinnin jätteenkuljetusrekisteriin (22 kpl).

Viranhaltijapäätöksiä tehtiin arvioitua enemmän. Kompostointi-ilmoitukset oletettavasti poikivat lisää tyhjennysvälihakemuksia. Vuoden 2022 talousarviota tehtäessä oli ajateltu, että päätösten määrä vähenee, kun jätehuoltomääräykset muutetaan siten, ettei päätöksiä tyhjennysväleistä enää tehtäisi. Uusia jätehuoltomääräyksiä ei kuitenkaan saatu voimaan vielä vuoden 2022 aikana.

### **Riskianalyysi**

Koronan vuoksi oli hieman poissaoloja vuonna 2022, muttei se vaarantanut oleellisesti yksikön toimintaa. Kompostointirekisteriä varten saatiin lisäresurssi loppuvuodeksi 2022. Resurssipula oli kuitenkin todellinen jätelainsäädännön muutostyöstä aiheutuvan lisätyön vuoksi. Riski kuntien erilaisista näkemyksistä eivät toteutuneet esim. jätehuollon palvelutason tai jätetaksan valmistelussa.

### **Lautakunnan talous**

Kymen jätelautakunnan talous toteutui miltei suunnitelman mukaisesti. Henkilöstömenot ja palvelujen ostot olivat arvioitua pienemmät. Kymenlaakson Jäte Oy:lle maksettiin takaisin ylijäämä 19 039,16 euroa, jotta toimintakate saatiin lautakuntasopimuksen mukaisesti nollassi.

Kymen jätelautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poik- keama	Tot-%
<b>Toimintatulot</b>	<b>296</b>	<b>0</b>	<b>296</b>	<b>277</b>	<b>-19</b>	<b>93,7</b>
Myyntitulot	296	0	296	277	-19	93,7
Maksutulot	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	
Muut toimintatulot	0	0	0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	
<b>Toimintamenot</b>	<b>-296</b>	<b>0</b>	<b>-296</b>	<b>-277</b>	<b>19</b>	<b>93,7</b>
Henkilöstömenot	-224	0	-224	-209	15	93,3
Palkat ja palkkiot	-186	0	-186	-175	12	93,8
Henkilösivumenot	-38	0	-38	-35	3	91,0
Eläkemenot	-31	0	-31	-28	3	90,7
Muut henkilösivumenot	-7	0	-7	-6	0	92,8
Palveluiden ostot	-47	0	-47	-43	3	92,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	-1	-2	-1	157,0
Avustukset	0	0	0	0	0	
Muut toimintamenot	-24	0	-24	-23	1	95,1
<b>Toimintakate</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0,0</b>
<b>Laskennalliset kustannukset</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-14</b>		
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-14		
<b>Kokonaiskustannukset</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-14</b>		

## Tavoitteiden toteutuminen

### Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

### Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen

**Talousarviotavoite:** Jätehuollon asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla (FCG:n tutkimus Kouvola ja Kotka) ja ilmoitusten sekä hakemusten käsittely kohtuullisen ajan puitteissa

**Tilannekuvaus ja riskiarvio:** Asiakastyytyväisyyskysely tehty loppukevällä. Jätehuolto yleensä -mittarin arvosana oli Kouvolassa 4,07, Kotkassa 4,03 ja Haminassa 3,91. Viime kyselyssä sekä Kouvolan (2020), että Kotkan (2021) arvot olivat 4,12, joten laskua tyytyväisyydessä on tapahtunut. Asiaan vaikutti oletettavasti jätteenkuljetuksissa tapahtuneet muutokset vuonna 2021. Lisäksi viime talvi oli kelien ja koronan suhteen ongelmallinen jätteenkuljettajille. Haminassa kysely on toteutettu viimeksi v. 2018 ja Haminan arvosana oli tuolloin 3,94. Haminassa on erilainen jätteenkuljetusjärjestelmä kuin Kotkassa ja Kouvolassa. Kuitenkin edelleen ko. arvosanat olivat 26 kunnan joukosta 2. ja 4. parhaat. Hamina sijalla 14. Riskinä on muutostilanteissa tapahtuvat poikkeavuudet jätteenkuljetuksessa sekä vaikeat sääolosuhteet.

Hakemusten käsittelyaika oli koko vuoden keskiarvolla mitattuna 47 päivää, joka on viisi päivää tavoitetta pidempi. Käsittelyajan pituuteen vaikuttivat hakemusten runsaan määrän lisäksi lainsäädäntömuutosten aiheuttama työmäärän kasvu eli käytännössä resurssipula. Lisäksi asiakkailta pitää kysyä usein lisätietoja hakemukseen liittyen, mikä pidentää käsittelyaika. Kiireellisimmät hakemukset käsitellään nopeasti ja vähemmän kiireelliset hoidetaan, kun on aikaa. Osavuosikatsauksissa on alitettu tavoitekäsittelyaika selvästi. Koko vuoden lukemaan vaikuttaa enemmän aikaa vieneiden hakemusten pitkä käsittelyaika.

### Mittarit

Asiakastyytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo 12/2020 4.09	Toteuma-arvo 12/2022 4.00	Tavoitearvo 12/2022 4.10
Käsittelyaika (päivää)	Lähtöarvo 8/2021 42.00	Toteuma-arvo 12/2022 47.00	Tavoitearvo 12/2022 42.00

**Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu****Strategiatavoite: Resurssitehokkuus**

<b>Talousarviotavoite:</b> Jätelainsäädännön muutosten jalkauttaminen mm. jätehuoltomääräysten päivityksen sekä rekisteröintityöhön valmistautumisen kautta	<b>Tilannekuvaus ja riskiarvio:</b> Jätehuoltomääräykset saatiin melkein valmiiksi. Valmistuvat alkuvuodesta 2023. Jätehuollon palvelutasomääritys sekä jätetaksan perusteet saatiin uudistettua. Kompostointirekisteri saatiin tehtyä ja kompostointi-ilmoituksia vastaanotettiin tuhansia. Ilmoitusten vastaanottamistavassa ja rekisteriin pudottamisessa on vielä kehitettävää.		
<b>Mittarit</b>			
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 8/2021 0.00	Toteuma-arvo 12/2022 50.00	Tavoitearvo 12/2022 50.00

**Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen****Strategiatavoite: Uudet toimintatavat**

<b>Talousarviotavoite:</b> Sidosryhmäyhteistyön (palaverit kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa) ja tiedotuksen (mm. tiedotussuunnitelma) kehittäminen	<b>Tilannekuvaus ja riskiarvio:</b> Jätelain muutosten jalkauttamisessa (mm. Jätehuoltomääräysten uudistaminen), palvelutason ja jätetaksan perusteiden uudistamisessa tehtiin paljon yhteistyötä Kymenlaakson Jätteen ja kuntien kanssa. Se näkyy yhteistyötuloksien määrässä. Muutoinkin sidosryhmäyhteistyö kehittyi/parantui vuoden aikana. Yhteistyötä tehtiin myös jätteenkuljetusyritysten ja muiden jätehuoltoviranomaisten kanssa.  Asioista tiedotettiin mediatiedotteilla, lehti- ja netti-uutuksilla, tiedottamalla kuntiin ja niiden netissä/somessa. Osallistuttiin myös radiomainoskampanjaan. Kompostointi-ilmoitustiedottamisessa onnistuttiin ainakin osittain, koska ilmoituksia saatiin ennakoitua enemmän. Varsinainen tiedotussuunnitelma jäi tekemättä, eikä tiedottaminen ole vielä rutiinomaista. Tässä on kehitettävää. Riskinä resurssien vähyys/työmäärä. Tiedotuksen puute tai vähyys aiheuttaa toisaalta lisää asiakkaiden yhteydenottoja ja väärän tiedon leviämistä.		
<b>Mittarit</b>			
Toteutuneet tilaisuudet (kpl)	Lähtöarvo 8/2021 3.00	Toteuma-arvo 12/2022 36.00	Tavoitearvo 12/2022 18.00
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 8/2021 0.00	Toteuma-arvo 12/2022 40.00	Tavoitearvo 12/2022 100.00

**Henkilöresurssit**

Henkilömäärä henkilötyövuosina (htv)	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kymen jätelautakunta yhteensä	3,0	3,3	3,12

Lisäksi hallintosihteerin palkka tulee Kymen jätelautakunnan kustannuspaikalta.

**Toiminnan volyyymi**

Volyymit	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrä	1 626	5 000	8 323
Tehtyjen viranhaltijapäätösten määrä	1 403	800	1 221

## Toimenpiteiden toteutuminen

### Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

### Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen

<p><b>Talousarviotavoite, Kymen jätelautakunta:</b> Jätehuollon asiakastytyväisyys hyvällä tasolla (FCG:n tutkimus Kouvola ja Kotka) ja ilmoitusten sekä hakemusten käsittely kohtuullisen ajan puiteissa</p>	
<p><b>Käyttösuunnitelman toimenpide:</b> Pidetään huolta yhdessä Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa jätehuollon hyvän palvelutason ja asiakastytyväisyyden säilyttämisestä. Tämä lisää myös jätteiden kierrätysastetta. Tehdään vain välttämättömimmät kirjepostitukset, joiden johdosta ilmoituksia/hakemuksia tulee: keskitytään kompostointitietojen päivittämiseen ja siihen liittyvään postitukseen.</p>	<p><b>Tilannekuvaus ja riskiarvio:</b> FCG:n toteuttama asiakastytyväisyyskysely ei kuvaa niinkään jätelautakunnan toiminnan asiakastytyväisyyttä. Toimintatapojen yhteinen suunnittelu Kymenlaakson Jätteen kanssa sen sijaan tuo selkeyttä toimintaan ja sitä kautta asiakaspalveluun ja myös jätehuollon asiakastytyväisyyteen yleisesti. Hakemusten käsittelyaika oli koko vuoden keskiarvolla mitattuna 47 päivää, joka on viisi päivää tavoitetta pidempi. Käsittelyajan pituuteen vaikuttivat hakemusten runsaan määrän lisäksi lainsäädäntömuutosten aiheuttama työmäärän kasvu eli käytännössä resurssipula. Lisäksi asiakkailta pitää kysyä usein lisätietoja hakemukseen liittyen, mikä pidentää käsittelyaikaa. Kiireellisimmät hakemukset käsitellään nopeasti ja vähemmän kiireelliset hoidetaan, kun on aikaa. Osavuositarkastuksissa on alitettu tavoitekäsittelyaika selvästi. Koko vuoden lukemaan vaikuttaa enemmän aikaa vieneiden hakemusten pitkä käsittelyaika.</p>

### Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu

### Strategiatavoite: Resurssitehokkuus

<p><b>Talousarviotavoite, Kymen jätelautakunta:</b> Jätelainsäädännön muutosten jalkauttaminen mm. jätehuoltomääräysten päivityksen sekä rekisteröintityöhön valmistautumisen kautta</p>	
<p><b>Käyttösuunnitelman toimenpide:</b> Valmistellaan jätehuoltomääräysten muutosta ja päivitetään palvelutasomääritykset. Kompostointirekisterin valmistelu; olemassa olevien kompostointitietojen läpikäyminen ja merkitseminen rekisteriin. Yhteydenotot yli 5 vuotta sitten kompostoinnista ilmoittaneihin kiinteistönomistajiin/kompostointi-ilmoitusten päivittäminen. Palkataan henkilö puoleksi vuodeksi kompostointirekisterin valmisteluun. Valmistellaan taksamuutosta.</p>	<p><b>Tilannekuvaus ja riskiarvio:</b> Jätehuoltomääräykset saatiin melkein valmiiksi. Valmistuvat alkuvuodesta 2023. Jätehuollon palvelutasomääritys sekä jätetaksan perusteet saatiin uudistettua. Kompostointirekisteri saatiin tehtyä ja kompostointi-ilmoituksia vastaanotettiin tuhansia. Olemassa olevia kompostointitietoja ei ole alettu käymään läpi vaan asukkailta on pyydetty uudet tiedot. Projektityöntekijä oli kompostointirekisterityössä 15.8.-31.12.2022. Sama henkilö jatkaa v. 2023 toimistosuhteena ja hoitaa osittain myös kompostointirekisteriä. Ilmoitusten vastaanottamistavassa ja rekisteriin pudottamisessa on vielä kehitettävää.</p>

### Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

### Strategiatavoite: Uudet toimintatavat

<p><b>Talousarviotavoite, Kymen jätelautakunta:</b> Sidosryhmäyhteistyön (palaverit kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa) ja tiedotuksen (mm. tiedotussuunnitelma) kehittäminen</p>	
<p><b>Käyttösuunnitelman toimenpide:</b> Pidetään vuosittaiset yhteistyöpalaverit jätelautakunnan jäsenkuntien kanssa ja kuukausittaiset yhteistyöpalaverit Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa. Laaditaan ja toteutetaan tiedotussuunnitelma. Uudistetaan jätelautakunnan nettisivut.</p>	<p><b>Tilannekuvaus ja riskiarvio:</b> Jätelain muutosten jalkauttamisessa (mm. Jätehuoltomääräysten uudistaminen), palvelutason ja jätetaksan perusteiden uudistamisessa tehtiin paljon yhteistyötä Kymenlaakson Jätteen ja kuntien kanssa. Tehtiin muutama kuntavierailu (Miehikkälä, Virolahti, Hamina, Lapinjärvi, Pyhtää). Lisäksi oltiin paljon yhteydessä Pertunmaan kunnan kanssa, joka liittyi 1.1.2023 Kymen jätelautakuntaan. Järjestettiin kunnille Taksaseminaari sekä kokous jätehuollon palvelutasosta. Jätteenkuljetusyrityksille järjestettiin tilaisuus ajankohtaisista asioista. Lisäksi osallistuttiin jätehuoltoviranomaisille tarjottuihin valtakunnallisiin tilaisuuksiin (3 kpl). Kymenlaakson Jätteen kanssa tehtävä yhteistyö on vähintään viikoittaista, miltei päivittäistä. Palavereja noin kerran kuussa.</p> <p>Varsinainen tiedotussuunnitelma jäi tekemättä, eikä tiedottaminen ole vielä rutiininomaista. Tässä on kehitettävää. Riskinä resurssien vähyyks/työmäärä. Tiedotuksen puute tai vähyyys aiheuttaa toisaalta lisää asiakkaiden yhteydenottoja ja väärän tiedon leviämistä. Nettisivu-uudistus jäi myös tekemättä, mutta toteutuu v. 2023 aikana. Asioista kuitenkin tiedotettiin mediatiedotteilla, lehti- ja nettikuulutuksilla, tiedottamalla kuntiin ja niiden nettissä/somessa. Osallistuttiin myös radiomainoskampanjaan. Kompostointi-ilmoitustiedottamisessa onnistuttiin ainakin osittain, koska ilmoituksia saatiin ennakoitua enemmän.</p>